

РЕШЕНИЕ

№ 382

гр. Пловдив, 25.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Георги В. Чамбов

Членове: Емил Люб. Митев
Антония К. Роглева

при участието на секретаря Нели Б. Богданова
като разгледа докладваното от Антония К. Роглева Въззивно търговско дело
№ 20225001000347 по описа за 2022 година

С решение № 260368/29.12.21 г., постановено по т.д. № 122/2020 г. по описа на Старозагорски окръжен съд „ЗКЛИ“ е осъдена да заплати на Ж. Г. Ч. ЕГН ***** сумата от **34 000 лв.** за **неимуществени вреди** болки и страдания от телесни увреждания и **сумата от 1 023 лв.** за **имуществени вреди**, претърпени вследствие на пътнотранспортно произшествие от 07.07.2017г., причинено от противоправното поведение на ВНЛ, при управление на лек автомобил “Д. С.” с рег. № С *****, ведно със **законната лихва** върху сумата, считано от **14.07.2017 г.** – дата на уведомяване на застрахователя до окончателното изплащане на сумата, ведно с разноски по делото в размер на 2 130 лв., а в полза на държавата по бюджета на съдебната власт – 1410 лв. държавна такса и 500 лв. разноски, направени от бюджета на съда. Отхвърлен е искът за законна лихва върху главниците за периода от 07.07.2017 г. до 13.07.2017 г. като неоснователен.

Въззивна жалба против горното решение е подадена от „ЗКЛИ“ ЕИК *****, която го обжалва в частта, с която искът за неимуществени вреди е уважен за сумата **над 6 000 лв. до присъдения размер от 34 000 лв.**, както и в частта, с която искът за имуществени вреди е уважен за сумата **над 511.50 лв. до присъдения размер от 1 023 лв.** Излагат се оплаквания за необоснованост, неправилност и незаконосъобразност, като се иска в обжалваната част решението да бъде отменено, като вместо него се постанови друго, с което се отхвърлят исковите претенции в тези им части ведно с

произтичащите от това последици по отношение на акцесорния иск за законна лихва и за разноските. Претендира разноски, вкл. юрисконсултско възнаграждение.

Въззиваемата страна Ж. Г. Ч. оспорва въззивната жалба като неоснователна и моли в обжалваните части решението да бъде оставено в сила като правилно и законосъобразно по съображения, подробно изложени в отговора. Претендира разноски по представен списък на разноските.

Пловдивски апелативен съд, като прецени събраните по делото доказателства във връзка с наведените от страните оплаквания и доводи, намира за установено следното:

Съдът е бил сезиран с обективно съединени иски по чл. 432 от КЗ за присъждане на обезщетение за неимуществени и имуществени вреди, претърпени от ищеца Ж. Г. Ч. вследствие на пътнотранспортно произшествие, настъпило на 07.07.2017г., причинено виновно от ВНЛ при управление на лек автомобил "Д. С." с рег. № С *****, за който автомобил към датата на ПТП е била налице валидна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ по застрахователна полица № *****, сключена с ответното застрахователно дружество /сега жалбоподател/.

Прието е в обжалваното решение, че са налице предпоставките за ангажиране отговорността на застрахователя по предявените преки иски за обезщетяване на имуществени и неимуществени вреди, като е зачетена и задължителната сила на присъда № 147/12.11.19 г. по нохд № 1348/2019г. по описа на РС Стара Загора, изменена с решение № 29/10.03.20 г. по внохд № 1016/20 г. на Окръжен съд Стара Загора, с които ВНЛ е признат за виновен в това, че на 07.07.2017 г. е нарушил чл. 95, ал. 1 от ЗДвП: *Водачът и пътниците могат да отворят врата, да я оставят отворена, да се качват и да слизат от превозното средство, спряно за престой или паркирано, след като се уверят, че няма да създадат опасност за останалите участници в движението*, и е предизвикал автопроизшествие, при което по непредпазливост е причинил на ищеца Ж. Г. Ч. средна телесна повреда, изразяваща се в: навяхване на лявото коляно; разкъсване на предна кръстна връзка и на вътрешна колатерална връзка на лявото коляно, причинили трайно затруднение на движението на левия долен крайник, за срок по-дълъг от 30 дни, като възстановителният период е бил от 4 до 6 месеца - престъпление по чл.343а, ал.1, б."а", пр.2, във вр. чл.343, ал.1, б. „б“, пр.2, във вр. с чл.342, ал.1 от НК.

На база събраните доказателства, включително заключение на КСМАТЕ, е описан следният механизъм на настъпване на ПТП:

На 07.07.2017 г., около 10:00 часа, в гр. Стара Загора, в северната пътна лента на северното платно на бул. „ЦСВ“ с предна част, насочена на запад, е бил спрян за престой л.а. Д. С. с рег. № С *****. Било е в светлата част на денонощието, времето било слънчево, а пътната настилка е била суха. Водачът на МПС В. В. е бил на шофьорското място. В същото

време в посока от изток на запад се е движил велосипед, управляван от Ж.Ч.. Водачът на автомобила В. В. е отворил предната лява врата на МПС, в резултат на което на около 3,80 м западно и на около 2,50 м южно от северната граница на платното за движение от ориентира е настъпил удар с преминаващия велосипед.

ПТП е възникнало на прав участък от пътя, с две платна за движение, всяко от което с по две пътни ленти в една посока. Мястото на удара се намира в северната пътна лента на северното платно за движение. В момента на удара МПС е бил паркиран на около 30 см южно от северния бордюр, като предните му състави са били ориентирани на запад, а велосипеда се е движил в посока от изток на запад, като е бил на разстояние около 0,50 м вляво от лявата част на автомобила, а най-дясната част на кормилото е била на около 0,20 м от МПС.

За л.а. „Д. С.“ ударът е бил в задната част на предна лява врата, а за велосипеда в дясната част на рамката на велосипеда, в зоната зад кормилото. В резултат на удара велосипедистът е загубил устойчивост, изместил се е напред и наляво спрямо посоката си на движение и е паднал заедно с велосипеда върху пътната настилка. Вследствие на удара велосипедистът е получил травматични увреждания на левия крак в областта на коляното.

Описаният механизъм на настъпване на ПТП не се оспорва от страните. Спорът е относно наличието на **съпричиняване** от страна на пострадалия, на каквото се позовава застрахователното дружество – жалбоподател, позовавайки се на разпоредбата на чл. 81, т.3, предл. първо от ЗДвП. В обжалваното решение е прието, че съпричиняване не е налице, тъй като отварянето на вратата от шофьора на лекия автомобил е било практически непредвидимо, при което за велосипедистът е съществувало обективно обосновано очакване, че ще премине безопасно в близост до спрелия на място лек автомобил, респ. същият с поведението си по никакъв начин не е допринесъл за настъпване на вредоносния резултат, а причина за ПТП е единствено и само поведението на водача на лекия автомобил.

Настоящият въззивен състав намира тези изводи за необосновани и незаконосъобразни. Съгласно чл. 81, т.3, предл. първо от Закона за движение по пътищата *на водача на двуколесно пътно превозно средство, с изключение на индивидуално електрическо превозно средство е забранено да се движи в непосредствена близост до друго пътно превозно средство.* В случая тази законова забрана е нарушена от страна на пострадалия велосипедист. Установено е от заключението на КСМАТЕ, че ПТП е възникнало на прав пътен участък, в светлата част на денонощието, в условията на суха пътна настилка; велосипедистът Ж. Г. Ч. е имал техническата възможност да възприеме спрения за престой в дясната пътна лента спрямо посоката му на движение л.а. „Д. С.“; в материалите по делото няма данни лявата пътна лента да е била заета; в момента на удара велосипедът се е движил в дясната пътна лента, в близост до МПС, като

траекторията му на движение е отстояла на около 0,50 м вляво от автомобила, а най-дясната част на кормилото е била на около 0,20 м от него. Като технически причини за възникване на ПТП експертизата е посочила както субективните действия на водача на л.а. Д. С. с рег. № С *****, който преди да отвори предната лява врата не се е уверил, че няма да създаде опасност и пречка за движението на велосипедиста, така и субективните действия на пострадалия велосипедист, който при управлението на велосипеда не е осигурил необходимата безопасна странична дистанция и е разположил управляваното от него ПС в опасна близост до спрелия за престой л.а. Д. С. с рег. № С *****. Технически правилно е велосипедистът да разположи управлявания от него велосипед на безопасно странично разстояние от спрелите за престой и/или паркиралите на платното за движение МПС, в случая е следвало да осигури по-голяма странична дистанция, преминавайки покрай спрелия за престой л.а. Д. С., като безопасната странична дистанция е определена на около 1,00 м, така че ако се отвори врата да няма опасност за движението му.

Заклучението на КСМАТЕ не е оспорено от страните в първоинстанционното производство. Изложените в отговора на въззивната жалба твърдения, че велосипедистът не е имал друга възможност освен да се движи възможно най-близо до паркиралите автомобили, тъй като се касае за натоварена улица, по която минават и голямогабаритни превозни средства на масовия градски транспорт – автобуси и тролейбуси, не намират опора в материалите по делото. Напротив изрично в заключението се сочи, че няма данни по делото лявата пътна лента да е била заета. Не е било наведено и твърдение за липса на възможност да се спази безопасна дистанция от спрения автомобил предвид наличието на шахта на канализацията за мръсни води. В този смисъл се излагат доводи в отговора, но същите от една страна, са преклудирани, от друга, не се подкрепят от събраните по надлежния ред доказателства по делото.

Възражението, че забраната на чл. 81, т.3, предл.1 от ЗДвП велосипедистите да се движат в непосредствена близост до друго ППС, се отнася само за движещи се ППС, се преценява като неоснователно. Законът не съдържа подобно ограничение и няма основание да се приеме, че тази забрана не важи при преминаване покрай спрели или паркирали ППС. При наличие на спрял автомобил за престой винаги може да се очаква отваряне на врата /предна или задна/, излизане на шофьора или на пътник, включително и на дете. За осигуряване на собствената си безопасност велосипедистът следва да осигури преминаване покрай автомобила така че да изключи евентуално отваряне на врата, като спазва изричната забрана на чл. 81, т.3, предл. първо от ЗДвП. Движението на велосипеда на отстояние от 0.20 – 0.50 м от спрелия автомобил се преценява като такова в непосредствена близост до автомобила, при което категорично посочената норма на закона е нарушена.

Нормата на чл. 80, т.2 от ЗДвП, а именно, че велосипедистът следва да се движи възможно най-близо до дясната граница на платното за движение, в случая е неотнормисима. Велосипедистът не се движи по път, където няма спряло ППС, та за него да важи общото правило за движение на

велосипедист, т.е. при т.нар. чист път. Спелите ППС не образуват друга „дясна граница на платното“, за която да важи изискването на чл. 80, т.2 от ЗДвП. По отношение на тях важи изискването на чл. 81, т.3, предл. първо от ЗДвП.

Горното обуславя извод, че е налице противоправно поведение на пострадалото лице, което обективно е допринесло за настъпване на вредоносния резултат. Ако велосипедистът беше спазил законовата забрана на чл. 81, т.3, предл. първо от ЗДвП и беше осигурил достатъчна странична дистанция между велосипеда и спелия автомобил, с каквато техническа възможност е разполагал, то същият щеше да предотврати настъпването на ПТП. Възражението за съпричиняване е изцяло и пълно доказано, като същото се преценява от въззивния състав на **20 %**.

В резултат на пътния инцидент пострадалият е получил следните травматични увреждания:

- контузия и охлузване на кожата на лявото коляно
- частична руптура /разкъсване/ на предна кръстна връзка /ПКВ/ със запазени повече от 50% от дебелината/
- частично разкъсване на медиална колатерална връзка
- лезия в средна-задна трета на медиалния мениск на ляво коляно.

Частичното разкъсване на ПКВ и медиална колатерална връзка е наложило използване на ортопедична ортеза и оперативно лечение - вътреставен дебридман, което лечение е продължило повече от 30 дни. Тази травма е причинила трайно затрудняване на движенията на левия долен крайник и представлява средна телесна повреда. Частичното разкъсване на медиалната колатерална връзка на лявото коляно е довело до повишен страничен халтавитет на колянната става. При консервативното лечение на получените травматични увреди на лявата колянна става оздравителният период е около 4-6 месеца.

При извършения лекарски преглед на ищеца е установени изменения : /валгус стрес теста на лявата колянна става е по-голям спрямо същия при дясната; симптома на предно чекмедже е /+/ при лявото коляно като тибията /подколенната кост/ излиза напред в колянната става с около 1 см/, като същите говорят за остатъчен халтавитет на медиалната колатерална ставна връзка, както и халтавитет на колянното и в предно-заден аспект. Вещото лице е посочило, че в перспектива повишеният халтавитет ще бъде причина за износване на хрущяла в колянната става и развитие на артрозна болест. Болковият синдром в колянната област е слабо изразен.

При прегледа са установено и че ищецът страда от двустранна коксартроза - дегенеративно заболяване, което се характеризира с изтъняване на ставния хрущял, ограничаване на движенията, болка, куцаща походка, като тези дегенеративните изменения на двете тазобедрени стави са от няколко години и не се свързват с процесното произшествие.

Относно претърпените болки и страдания са събрани гласни доказателства – свидетелски показания на лицето ВХХ, познат на пострадалия от 38 години. Според тези показания след произшествието, в коридора на „Бърза помощ“ Ч. бил в инвалиден стол, със силни болки в левия крак и нямал възможност да стане, левият му крак бил отеъкъл и изметнат. Наложило се известно време свидетелят да му помага с пазаруването, тъй като пострадалият не можел, както не можел да се грижи и за 87-годишната си майка, която имала тежко заболяване, поради което за около две седмици свидетелят им осигурявал най – необходимите неща. Ж. бил в болнични около два месеца, като се наложило да сложи ортеза на левия крак. След произшествието се предвиждал с бастун и имал така наречената клатеща походка, като се движел се накланял наляво, не бил стабилен, което било вследствие на травмата в коляното.

Така депозираните свидетелски показания са изцяло кредитирани от първоинстанционния съд като убедителни, последователни и непротиворечиви, като е прието, че получените травми са довели до ограничения в личен и битов план, тъй като ищецът не е можел да полага грижи за болната си майка и дори да ходи да пазарува; взета е предвид възрастта му – на 56 години, което обуславя по-трудно възстановяване на телесното здраве, както и обстоятелството, че същият не е възстановен напълно от една от получените травми. Прието е, че справедливото обезщетение за претърпените болки и страдания следва да се определи на сумата от 34 000 лв.

Настоящият въззивен състав намира за основателни оплакванията във въззивната жалба по отношение така определения размер на обезщетението като завишен спрямо действително установените болки и страдания във физически и морален план и претърпените негативни ограничения в личен и битов план, така както същите са установени от събраните по делото доказателства. По делото са останали недоказани част от наведените твърдения в исковата молба, във връзка с които е бил претендиран размер от 34 000 лв., напр. няма доказателства по отношение на твърдението, че след ПТП ищецът дълго време не е можел да се придвижва самостоятелно, без чужда помощ, че в период над една година не е можел да води типичен за възрастта си социален живот, което се е отразило изключително негативно на социалните му контакти и психичното му състояние. Периодът на невъзможност да се грижи за възрастен родител и необходимостта от чужда помощ при пазаруване вследствие от претърпения инцидент е определен от разпитания свидетел на около две седмици. Безспорно ищецът е претърпял болки и страдания като резултат от получените травми, като болките са били с най-голям интензитет непосредствено след произшествието, а с течение на времето са намалявали. Възстановителният период е около шест месеца, като не е налице пълно възстановяване от получените травми в областта на

коляното – налице е остатъчен слабо изразен болков синдром в колянната област, както и остатъчен халтавитет на медиалната колатерална ставна връзка и в предно-заднен аспект на коляното, което в бъдеще ще бъде причина за износване на хрущяла в колянната става и развитие на артрозна болест. Същевременно следва да се посочи, че установеното заболяване „двустрани коксартроза“, което също се характеризира с изтъняване на ставния хрущял, болка, куцаща походка, ограничаване на движенията, във връзка с което са установени отклонения от посочени от вещото лице показатели, не се намира в причинна връзка с произшествието, тези дегенеративни изменения датират от преди ПТП и не са негативно повлияни от същото. При това положение няма основание болките и страданията, които ищецът несъмнено изпитва от заболяването „коксартроза“, да бъдат включени в предмета на обсъждане при преценка на размера на дължимото обезщетение, тъй като същото касае само тези неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от неправомерното увреждане.

При така установените увреждания – пряк и непосредствен резултат от ПТП, съобразно техния вид, обем, тежест, интензитет на претърпените болки вследствие на тези увреждания, продължителността на възстановителния период, претърпените неудобства в личен и битов план, както и обстоятелството, че не е налице пълно възстановяване на колянната става, настоящият въззивен състав приема, че справедливият размер на дължимото обезщетение на претърпените неимуществени вреди следва да бъде определен на 25 000 лв. Съобразно приетия процент съпричиняване – 20 % дължимото обезщетение следва да бъде намалено до размер на 20 000 лв. на основание чл. 51, ал.2 от ЗЗД.

Предвид посоченото обжалваното решение следва да бъде отменено в частта, с която е присъдено обезщетение за неимуществени вреди за разликата над 20 000 лв. до 34 000 лв., като вместо това се постанови решение, с което в тази част исковата претенция бъде отхвърлена.

По отношение на присъденото обезщетение за имуществени вреди единственото оплакване, което се излага в жалбата, е свързано с възражението за съпричиняване. Тъй като същото се приема за основателно по изложените по-горе мотиви, на основание чл. 51, ал.2 от ЗЗД обезщетението за имуществени вреди следва да бъде намалено с приетия процент съпричиняване, при което същото е дължимо в размер до 818.40 лв. За разликата над този размер до пълния присъден размер обжалваното решение следва да се отмени, като вместо него се постанови друго, с което искът в тази му част бъде отхвърлен.

За разноските:

Предвид частичната отмяна на първоинстанционното решение съобразно уважената част на исковата претенция следва да бъде изменено обжалваното решение и в частта за разноските:

Дължимите разноски от ЗК „Ли“ спрямо ищеца за

първоинстанционното производство възлизат на 1266 лв. съразмерно на уважената част от иска. За тази сума решението следва да бъде оставено в сила, като се отмени за разликата до присъдения размер от 2130 лв.

Дължимата ДТ за първоинстанционното производство от ответното застрахователно дружество възлиза на 832.74 лв., а дължимите разноси, направени от бюджета на съда – 298 лв. До тези размери решението следва да бъде оставено в сила, респ. до пълните присъдени размери – да бъде отменено.

Съответно на отхвърлената част от исковите претенции на осн. чл. 78, ал.3 от ГПК ищецът следва да бъде осъден да заплати на ЗК „Ли“ АД разноси за първа инстанция в размер на 649 лв.

Съответно на уважената част от въззивната жалба въззиваемата страна следва да бъде осъдена да заплати на жалбоподателя разноси в размер на 291 лв. /платена ДТ/, както и юрисконсултско възнаграждение, определено съгласно чл. 78, ал.8 от ГПК вр. чл. 37 от ЗПП вр. чл. 25, ал.1 и 2 от НЗПП, в размер на 150 лв.

Съответно на отхвърлената част от въззивната жалба ЗК „Ли“ АД следва да заплати на Ж. Ч. разноси за въззивната инстанция в размер на 949 лв.

Ето защо ПАС

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 260368/29.12.21 г., постановено по т.д. № 122/2020 г. по описа на Старозагорски окръжен съд, В ЧАСТТА му, с която „ЗКЛИ“ ЕИК ***** е осъдена да заплати на Ж. Г. Ч. ЕГН *****;

обезщетение за неимуществени вреди претърпени вследствие на пътнотранспортно произшествие от 07.07.2017г., причинено от противоправното поведение на ВНЛ, при управление на лек автомобил “Д. С.” с рег. № С *****, **за разликата над 6 000 лв. до 20 000 лв.,**

обезщетение за имуществени вреди, претърпени вследствие на същото ПТТ, **за разликата над 511.50 лв. до 818.40 лв.,**

ведно със **законната лихва** върху сумите, считано от **14.07.2017 г.** до окончателното им изплащане.

ведно с разноси за първоинстанционното производство до размер на **1266 лв.,**

както и в ЧАСТТА, с която „ЗКЛИ“ ЕИК ***** е осъдена да заплати в полза на държавата по бюджета на съдебната власт:

**държавна такса в размер на 832.74 лв. и
разноски, направени от бюджета на съда в размер на 298 лв.**

ОТМЕНЯ решение № 260368/29.12.21 г., постановено по т.д. № 122/2020 г. по описа на Старозагорски окръжен съд, В ЧАСТТА му, с която „ЗКЛИ“ ЕИК ***** е осъдена да заплати на Ж. Г. Ч. ЕГН *****:

обезщетение за неимуществени вреди претърпени вследствие на пътнотранспортно произшествие от 07.07.2017г., причинено от противоправното поведение на ВНЛ, при управление на лек автомобил “Д. С.” с рег. № С *****, **за разликата над 20 000 лв. до 34 000 лв.,**

обезщетение за имуществени вреди, претърпени вследствие на същото ПТТ, за **разликата над 818.40 лв. до 1023 лв.,**

ведно със **законната лихва** върху сумите, считано от **14.07.2017 г.** до окончателното им изплащане,

както и разноски за първоинстанционното производство **за разликата над 1266 лв. до 2130 лв.;**

КАТО ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ КАТО НЕОСНОВАТЕЛНИ И НЕДОКАЗАНИ исковите, предявени от Ж. Г. Ч. ЕГН ***** против „ЗКЛИ“ ЕИК *****,

обезщетение за неимуществени вреди претърпени вследствие на пътнотранспортно произшествие от 07.07.2017г., причинено от противоправното поведение на ВНЛ, при управление на лек автомобил “Д. С.” с рег. № С *****, **за разликата над 20 000 лв. до 34 000 лв.,**

обезщетение за имуществени вреди, претърпени вследствие на същото ПТТ, за **разликата над 818.40 лв. до 1023 лв.,**

ведно със **законната лихва** върху сумите, считано от **14.07.2017 г.** до окончателното им изплащане,

В необжалваната си част решението е влязло в сила.

ОТМЕНЯ решение № 260368/29.12.21 г., постановено по т.д. № 122/2020 г. по описа на Старозагорски окръжен съд, В ЧАСТТА му, с която „ЗКЛИ“ ЕИК ***** е осъдена да заплати в полза на държавата по бюджета на съдебната власт държавна такса **за разликата над 832.74 лв. до 1410 лв.,** както и направени разноски от бюджета на съда **за разликата над 298 лв. до 500 лв.**

ОСЪЖДА Ж. Г. Ч. ЕГН ***** да заплати на „ЗКЛИ“ ЕИК ***** сумите:

- **649 лв.** – разноси за първа инстанция;
- **291 лв.** разноси за въззивната инстанция
- **150 лв.** - юрисконсултско възнаграждение за въззивна инстанция

ОСЪЖДА „ЗКЛИ“ ЕИК ***** да заплати на Ж. Г. Ч.
ЕГН ***** **949 лв. – разноси за въззивната инстанция.**

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в
едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____